

ΜΕΛΟΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΑΝΘΟΔΕΣΜΗ

Κ Α Ρ Μ Ε Ν

• Μελόδραμα εις πράξεις 4

τοῦ Μουσουργοῦ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΠΙΖΕ

ΤΥΠΟΙΣ ΧΑΡ. & ΑΝΔΡ. ΣΑΡΡΗ
20 ΟΔΟΣ ΛΕΩΧΑΡΟΥΣ 20
ΑΘΗΝΑΙ

ΠΙΡΟΣΩΠΑ

Δὸν Ζοζέ	1ος Ὀξύφωνος
Ἐσκαμίλλος	1ος Βαρύτονος
Δανκαίρς	Ὀξύφωνος
Ρεμεντάντς	Ὀξύφωνος
Ζουνίκας	Βαθύφωνος
Μαρζλές	Βαρύτονος
Γάρμεν	Μεσόφωνος
Μικαέλα	Ὑψίφωνος
Φρασκουίτα	Ὑψίφωνος
Μερσεδῆ	Ὑψίφωνος

Ἄξιωματικοί, δραγόνιοι, χαμίνια ἐργάται σιγάρων,
Ἄθιγγανοὶ λαθρέμποροι.

Ἡ σκηνὴ [ἐν Ἰσπανίᾳ τῷ 1820.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

(Ἡ σκηνὴ παρουσιάζει πλατεῖαν εἰς τὸ βάθος ἔχουσαν γέφυραν, ἔνθεν τῆς ὁποίας ὑπάρχει ἐργαστάσιον σιγάρων ἐκείθεν δὲ φυλακεῖον).

Οἱ στρατιῶται παίζουσι καὶ διασκεδάζουσι εἰς τὴν θύραν τοῦ στρατῶνος, ὅτε μίᾳ νέα παρουσιάζεται ζητοῦσα νὰ μάθῃ παρὰ τοῦ δεκανέως μήπως τοὺς εἶναι γνωστὸς δεκανεὺς τις ὀνόματι Δὸν Ζοζέ, πληροφορηθεῖσα δὲ ὅτι ἀνήκεν εἰς ἄλλον λόχον, ἀνεχώρησεν, ὑποσχομένη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν ἀλλαγὴν τῆς φρουρᾶς ὅπως πράγματι καὶ ἐπραξεν. Συναντηθεῖσα δὲ μὲ τὸν Δὸν Ζοζέ τῷ ἀπέδωκεν ἀσπασμοὺς παρὰ τῆς μητρὸς τοῦ καὶ μίαν ἐπιστολὴν αὐτῆς, ἐν ἣ τῷ συνίστα νὰ μὴ παρεκτρέπεται.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἔρχονται καὶ οἱ ἐργάται τῶν σιγάρων ἄδοντες καὶ γελῶντες :

Ἐργάται Ψηλὰ πάει στοὺς οὐρανοὺς ὁ καπνὸς μας
χάνει ἔκει πάντα ὁ ἀγαπητὸς μας
ἀνεβαίνει χαρωπὰ στὸ κεφάλι,
σιγά - σιγά στὴν ψυχὴν μας φέρει τὴν ζάλην.
Ψηλὰ ὁ καπνὸς μας πετᾷ χαρωπὰ εἰς τοὺς οὐρανοὺς.

Ἀμφανίζεται δὲ μετ' ὀλίγον καὶ ἡ Κάρμεν, ἥτις λαβάνουσα μέρος εἰς τὴν διασκέδασιν, ψάλλει ᾄσμα ἐρωτικὸν ἐν συνοδείᾳ τῶν λοιπῶν :

Κάρμεν Ὁ ἔρωσ εἶνε μικρὸ πουλι
ποῦ δὲν μπορεῖ νὰ σκλαβωθῇ
καὶ ἄδίκως τὸ παρακαλεῖς
ἂν δὲν θέλει κι' ἀρνηθῇ
τίποτε δὲν τὸ φοβίξει,
μὰ οὔτε καὶ τὸ συγινεῖ,
αὐτὸ σωμαίνει καὶ δὲν φωνάζει
ἀλλὰ μ' ἀρέσει πιὸ πολὺ.
Ὁ ἔρωσ εἶνε τρελλὸ πουλι
ποῦ δὲν γνωρίζει τὸν ζυγὸ ποτὲ
δὲν μ' ἀγαπᾷς μὰ σ' ἀγαπῶ
κι' ἂν σ' ἀγαπῶ φοβοῦ γιὰ σέ-

Ἐπιστρέφουσα δὲ εἰς τὴν ἐργασίαν ρίπτει ἐν ἄνθος εἰς τὸν Δὸν Ζοζέ, τὸ ὅποτον ἐμβάλλει αὐτὸν ἐν μεγάλῃ ταραχῇ.

Συμπλοκῆς γενομένης μετ' ὀλίγον ἐν τῷ ἐργαστασίῳ μεταξὺ τῶν ἐργατῶν, ὁ λοχαγὸς Ζουνίκας διατάσσει τὴν φυλάκισιν τῆς Κάρμεν ὡς ὑπαιτίου ὕχι ὅμως χωρὶς νὰ παρατηρήσῃ τὴν δαιμονικὴν ὠραιότητα τῆς νεάνιδος.

Ἐνῶ ὅμως δδῆγει ταύτην εἰς τὴν φυλακὴν ὁ Δὸν Ζοζέ, καταπίθει αὐτὸν νὰ τὴν ἐλευθερώσῃ, ἐκδηλώσασα πρὸς τὸν δεκανέα ἐρωτα. ὃν οὗτος καὶ στέργει.

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

(Οἶνοπωλείον)

Τὰ κρέταλα ὄλα κυποῦν
μὲ μέταλλο μοιάζει ὁ κρέτος
ἀπὸ ἀταιγάνες ὁ τίπος
γεμίζει κι' ὄλες πηδοῦν.
Χορεύουν ὄλαις χαρωπὰ
Καὶ ἡ κιθάρες ἀντηχοῦν
καὶ συνοδεύουν μὲ ρυθμὸν

τὰ χαρωπὰ, ἢ χαρωπὰ τραγοῦδια μας ἐδῶ.

Τράλα λαλά, τράλο λαλά κλπ.

Ἡ Κάρμεν ἐν συνοδείᾳ δύο φίλων τῆς νεανίδων (τῆς Φρασκουίτας καὶ τῆς Μεσερδῆς) ἄδει καὶ χορεύει παρουσία καὶ τοῦ λοχαγοῦ Ζουνίκου, ὅστις ἐπειδὴ ἡ ὥρα ἦτο προκεχωρηκυῖα, προσεφέρθη νὰ συνοδεύσῃ αὐτήν, ὅπερ ἡ νεάνις δὲν ἐδέχθη. Ἐπληροφορήθη ταῦτοχρόνως παρ' αὐτοῦ, ὅτι τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην ἀκριβῶς ἀπεφυλακίσθη ὁ δεκανεὺς Δὸν Ζοζέ, μείνας ἐν τῇ εἰρκετῇ ἐπὶ δῖμηνον διὰ τὸ σφάλμα ὅπερ εἶχε πράξει ἀπελευθερώσας αὐτήν.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἐμφανίζεται ἐν τῷ οἶνοπωλείῳ καὶ ὁ ταυρομάχος Ἐσκαμίλλος, γενόμενος δεκτὸς ὑπὸ μυρίων ἐπιφωνημάτων καὶ χειροκροτημάτων.

Ἐσκαμίλλος Εὐτυχὴς πολὺ εἶμαι γιὰ τὴν τιμὴν
γιατὶ μὲ σὲ καὶ μόνον
οἱ ταυρομάχοι συνεννοοῦνται
καὶ οἱ δύο των ἔχουν καρδιά.
Τὸ πλῆθος πληροὶ τὸν στίθον
τὸ πλῆθος χειροκροτεῖ,

οἱ θεαταὶ εὖγε κραυγάζουν
καὶ βροντοφωνοῦν οἱ θεαταὶ μανιωδῶς.

Μὲ καλοῦσι καὶ μὲ φωνάζουν,

ζητοῦν ὄλοι νὰ μὲ ἴδω.

Ἡ ἑορτὴ εἶνε τώρα τῶν γενναίων.

Ἡ σειρά μου ἐμπρὸς ἐμπρὸς εἰς τάξιν

Καὶ ὁ ταυρομάχος προχωρεῖ

μὲ μίαν σκέψιν μόνον στὴν καρδιά

πῶς ἐσένα ἀγαπᾷ

καὶ μὲ μιά ματιὰ εἰς σὲ κυττᾷ

Καὶ εἰς αὐτὸν ἐπίσης ἐποίησεν αἰσθησθαι τὸ κάλλος τῆς Βοημίδος, ἔδωκε δὲ εἰς αὐτὴν νὰ ἐνοήσῃ ὅτι ἡ ἐκινῆθη τὸ ἐνδιαφέρον.

Μετ' ὀλίγον πάντες ἀνεχώρησαν ἐκτὸς τῆς Κάρμεν, ἥτις ἀνέμενε τὴν ἀφιξίν τοῦ Δὸν Ζοζέ, ὅστις καὶ δὲν ἐβράδυνε νὰ ἔλθῃ ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκ τῆς φυλακῆς ἐξοδόν του.

Διὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ ἡ Βοημὶς ἤρχησε νὰ χορεύῃ ἐνώπιόν του, μὴ ἀφίνουσα αὐτὸν ν' ἀναχωρήσῃ διὰ τῶν ἐρωτοτροπιῶν τῆς ἕως τὴν ὥραν τοῦ προσκλητηρίου καὶ προσπαθοῦσα νὰ τὸν καταπίσῃ ὅπως ἀκολουθήσῃ αὐτὴν λιποτακτῶν εἰς τὰ ὄρη.

Μετὰ ψυχικῆς θλίψεως ἀποχαιρετᾷ τὴν Κάρμεν ὁ Δὸν Ζοζέ :

Δὸν Ζοζέ Τὸ ἄνθος ὅποι μὸς εἶχες ρίψει

στὴ φυλακὴ τὸχα μαζί μου

ἔφηρδ τὸ ἄνθος καὶ χλωρὸ

ὄσμὴ γλυκειὰ εἶχε βαθειά.

Καὶ αὐτὸ ἐγὼ τὸ κρατοῦσα

αἰωνίως ναὶ εἰς τὰ στήθη

καὶ ἡ μυρωδιὰ ἡ προσριλῆς

μοῦ ὑπενθύμιζε ἐσέ . . .

Καὶ μόνον σὲ ἐκαταρώμην

καὶ εἶχα μιά σκέψιν μόνην

ἢ τύχη τάχα διατί;

στὸν δρόμον μου νὰ σ' ἔχη στείλλῃ

Καὶ πάλιν εὐθὺς μετενόουν

καὶ στὴν καρδιά ἡσθανόμην

μίαν χαράν, ἐλπίδα μιά

νὰ σὲ ἴδω, ὦ Κάρμεν, ναὶ νὰ σὲ ἴδω.

Κάρμεν, ἐσένα ἐπεθύμουν

μιὰ νὰ ρίψῃς ματιὰ σὲ μέ,

ὅπως ἀμέσως καταλάβῃς, ὦ ναὶ Κάρμεν.

Κάρμεν πῶς ἡ καρδιά μου εἶν' γιὰ σέ.
 Ναί σέ λατρεύω...
 Ὁχι, σὺ, δὲν μ' ἀγαπᾷς.
 Ἄν μ' ἀγαπᾷς ἔλα μὲ μέ.
 Ἐκεῖ ἐκεῖ μέσ' τὰ βουνά,
 στὸν ἵππον σου μαζί κ' ἐγὼ
 θὰ μὲ πάρῃς μακράν, μακράν.
 Ἄν μ' ἀγαπᾷς, ἄν μ' ἀγαπᾷς.
 Ἐλεύθερος πάντα θὰ ζῆς,
 ἢ σάλπιγκα δὲν θὰ σημαίνει
 νὰ σέ καλῆ ἀπὸ τῆ θερμῆ ἀγκαλιά.
 Τὸν οὐρανὸν θάχῃς γιὰ στέγγιν,
 τὸν κόσμον ἔλον γιὰ χωριὸ
 καὶ διὰ νόμον τὴν θέλησίν σου.
 Πρὸ παντός τὸ πειδ ὦραϊον πράγμα
 τὴν λευθεριά, τὴν λευθεριά...

Αἴφνης ἔξωθεν ἀντηχεῖ ἡ φωνὴ τοῦ λοχαγοῦ Ζουνίκα, ὅστις
 βλέπων παρὰ τῆ νεάνιδι τὸ, δεκανέα, διέταξεν αὐτὸν νὰ ἀποσυρ-
 θῆ, εἰς ὃ αὐτὸς δὲν ἔστερεξεν. Ἐπὶ ἀπειλεῖ τοῦ λοχαγοῦ ἡ Κάρ-
 μεν προσεκάλεσε τοὺς συνεταίρους τῆς, πάραυτα δὲ πλῆθος Βοη-
 μῶν εἰσέρευσεν ἐν τῷ οἰνοπωλείῳ, οἷτινες συλλαβύντες τὸν ἀξιω-
 κόν, ἀπεκόμισαν αὐτὸν εἰς τὰ ὄρη.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ

(Ἡ σκηνὴ παρ:στᾶ δάσος, καταφύγιον τῶν λαθρεμπόρων)
 Ὁ Δὸν Ζοζέ, παρὰ τῆ Κάρμεν εὐρισκόμενος φαίνεται βυθι-
 σμένος εἰς σκέψεις μελαγχολικάς, ὅπερ ἀναγκάζει τὴν Βοημίδα
 ὅπως παρακινήσῃ αὐτὸν νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν νέον βίον, ὃν διῆγε· δὲν
 κατορθεῖ ἐν τούτοις νὰ καταπέισῃ αὐτὸν νὰ ἀναχωρήσῃ μακράν τῆς.
 Ἡ Κάρμεν βλέπουσα τὰς δύο φίλας αὐτῆς ριπτούσας τὰ χαρ-
 τὰ προχωρεῖ καὶ αὐτὴ εἰς τὸ εαἰγνίδιον· προφητεύουσι δὲ αὐτῆ ταῦ-
 τα, ὅτι θὰ ἀποθάνῃ δολοφονηθεῖσα αὐτῆ πρώτον ὑστερον δὲ ὁ φονεὺς.
 Μετ' ὀλίγον πάντες ἠτοιμάζοντο νὰ διαβῶσι τὰ ὄρη μετὰ λα-
 θρεμπορίου, ὅτε ὀπισθεν τῶν βράχων ἐμφανίζεται ἡ Μικαέλα, ἀνα-
 καλύψασα τέλος τὴν φωλεάν τῶν λαθρεμπόρων, μετ' αὐτῶν δὲ ὁ
 Ἐσκαμίλλος, ὃν παρ' ὀλίγον νὰ φονεῖσῃ σφαῖρα τοῦ Δὸν Ζοζέ.
 Πληροφορηθέντος τοῦ τελευταίου ὅτι ὁ ταυρομάχος εἶχεν ἔλ-
 θει ἐκεῖ ζητῶν τὴν Κάρμεν, ἦν ἠγάπα, ἐξάγει τὴν μάχαιραν, τὴν
 ὁποίαν φθάνουσα ἡ Κάρμεν, κατώρθωσε νὰ ἀποτρέψῃ τοῦ νὰ ἐμ-
 παλῆ ἐν τῷ στήθει τοῦ Ἐσκαμίλλου, ὅστις καὶ ἀναχωρεῖ προκα-
 λῶν τὸν Δὸν Ζοζέ εἰς τὰς ἐπαρχίαι τῆς Σινθίλλης.

Μικαέλα Ἐδῶ τῶν λαθρεμπόρων
 φωλεὰ εἶν' τοῦτη
 θὰ εἶν' ἐδῶ καὶ θὰ τὸν ἴδῃ
 κι' ὅστι σ' αὐτὸν μυνάει ἢ μητέρα παρευθὺς θὰ τοῦ εἰπῶ.
 Τίποτε δὲν μὲ τρομάζει
 ἐγὼ ἔλα θὰ τοῦ τὰ εἰπῶ.
 Μόνη εἰς αὐτὰ τὰ μέρη, ὦ φοβοῦμαι πολὺ.
 Πῶς τρέμει ἡ καρδιά.
 Ὡ! τῆς εὐσπλαχνίας τὸ χέρι σὺ νὰ μοῦ τεινῆς ὦ Θεέ!
 Καὶ προστασίαν, ὦ Θεέ, Θεέ . . .
 εἰς ἐμὲ δόσε θάρρος,
 καὶ προστασίαν, ὦ Θεέ Θεέ . . .

Μετ' ὀλίγον ἔρχεται ἡ Μικαέλα ἣτις μαθάνει τῷ Δὸν Ζοζέ,
 ὅτι ἡ μήτηρ τοῦ ἀποθνήσκει καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ τὸν ἴδῃ, ἀναγκάζεται
 δὲ οὗτος τότε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν Κάρμεν, ὑποσχόμενος νὰ ἐπα-
 νέλθῃ, ἐνῶ ἡ Βοημὶς ἀκούσασα ἔξωθεν τὴν φωνὴν τοῦ Ἐσκαμίλ-
 λου, πετᾷ πρὸς αὐτόν.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

(Ἡ σκηνὴ παρηστᾶ πλατεῖαν, εἰς τὸ βῆθος τῆς ὁποίας φαί-
 νεται ὁ στίβος τῶν ταυρομαχιῶν).
 Εἶπε ἔορται ταυρομαχιῶν· ἐν τῷ στίβῳ ἀκούονται τὰ εὐθυμα ἐ-
 πιφωνήματα τρεατῶν, χειροκρατούντων τοὺς νικητάς.
 Χοροὸς Τὴ χαρὰ ἀρχίζει ἡ καντρίλλια
 ἢ καντρίλλια τῶς Γορέρρος.
 Ζήτω ὁ Ἐσκαμίλλος, ζήτω ὁ Ἐσκαμίλλο
 Ζήτω . . .

Ἐπὶ τῆς Πλακὸς εὐρίσκειται ἡ Κάρμεν μετὰ τοῦ Ἐσκαμίλλου
 πορευομένου εἰς τὴν πάλην, ἐκδηλοῦντες ἀμφοτέροι τὸν φλογερὸν
 ἔρωτα, ὅφ' οὐ κατείχοντο.

Duetto

Ἐσκαμίλλος Ἄν μ' ἠγάπας, Κάρμεν,
 Ἄν μ' ἠγάπας, Κάρμεν
 Πορευθὺς δι' ἐμὲ σὺ θὰ ἦσο εὐτυχής.
 Ἄν μ' ἠγάπας! ἄν μ' ἠγάπας!!
 Κάρμεν Σ' ἀγαπῶ, Ἐσκαμίλλο,
 σ' ἀγαπῶ κι' ἄς πεθάνω.
 ἄν ἄλλοτε ποτὲ τόσοσ ἠγάπησα,
 Ὅμοῦ Σὲ λατρεύω! Σὲ λατρεύω!

Αἴφνης παρουσιάζεται ἡ Φρασκουῖτα καὶ πληροφορεῖ τὴν Κάρμεν, ὅτι εὕρισται παρὼν εἰς τὰς ταυρομαχίας καὶ ὁ Δὸν Ζοζὲ κεκρυμμένος εἰς τὸ πλῆθος, προσέτιπε δὲ αὐτὴν νὰ φυλαχθῇ.

Πράγματι ἐντὸς ὀλίγου ἔρχεται ὁ νεανίας καὶ μετὰ δακρῶν προσπαθεῖ νὰ μαλᾶξῃ τὴν καρδίαν τῆς Κάρμεν ὅπως ἀποδεχθῇ τὸν ἔρωτά του, αὕτη ὅμως μένει ἀνένδοτος.

D u e t t o

Δὸν Ζοζὲ Τὸ παρελθὸν, ναι, Κάρμεν,
τὸ παρελθὸν ναι λησμόνει,
καὶ τότε μεῖς οἱ δύο

ἔξ ἀρχῆς μιὰ ζωὴ ἄλλη μακρὰν μόνοι ἐμεῖς
Κάρμεν ὅτι θέλεις δὲν θὰ γείνη
ἐγὼ ψεῦμα δὲν θὰ πῶ.
Θὰ μείνῃ πάντα ἡ ἰδία
κι ἔλα ναι τὰ λησιμονῶ!

Δὸν Ζοζὲ Κάρμεν, εἴν' καιρὸς ἀκόμη
κ' ἐὺ νὰ σωθῇ, σὺ ἦν λατρεύω,
καὶ νὰ σωθῶ κι' ἐγώ.

Λοιπὸν σὺ ἀν' θελήσῃς

θὰ κατασῶ ληστής.

ποῦ ἔτι σὺ μὲν πῆς.

Μὴ μὴν ἀναχωρεῖς, Κάρμεν,

ναι, μὴν ἀναχωρεῖς.

Κάρμεν Ἀγία χαμένα εἰν' αὐτὰ
Ἐγὼ δὲν σ' ἀγαπῶ! δὲν σ' ἀγαπῶ.

Ἐν τῷ στίθῳ ἀκούονται αἱ μουσικαὶ καὶ τὰ ἐπιφωνήματα τῶν θεατῶν, χειροκροτούντων τὸν νικητὴν Ἑσκαμμίλλον.

Ἡ Κάρμεν προσπαθεῖ νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὸν στίβον καὶ τρέξῃ πρὸς τὸν ταυρομάχον νικητὴν ἔννοσι ἐν ταῦτοις ὁ Δὸν Ζοζὲ καὶ τὴν ἐμποδίζει. Δευτέρα προσπάθεια αὐτῆς μένει ἀνευ ἀποτελέσματος. Βλέπων τέλος ὁ Δὸν Ζοζὲ, ὅτι εἰς μάτην αἱ ἐκείναι αὐτοῦ, ἐφορμᾷ κατὰ τῆς Κάρμεν καὶ βυθίζει τὸ ἐγχειρίδιον ἐν τῷ στήθει αὐτῆς, εἶτα δὲ μόνος παραδίδεται εἰς τὸ πλῆθος.

Δὸν Ζοζὲ (τὴν φονεῖει). Ἔμμαι ἐγὼ ὁ φονεὺς,
τὴν σκότωσα ἐγώ.

Ἔ. Κάρμεν, Κάρμεν, λατρευτὴ μου! . . .

T E Λ Ο Σ